

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyen szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

BUDAY B A R N A

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Gróf Pálffy István.

Márczius 14-én ünnepelte a Pozsony vármegyei gazdasági egyesület főnnállásának 40. évfordulóját és egyuttal elnökét, Pálffy István grófot is ünnepelte, aki 30 év óta áll az egyesület élén. A nemes főúr szorgalmas és lelkes munkássága szoros kapcsolatban van az egyesület fejlődésével és tevékenységével. Pálffy István gróf azok közül a régi magyar főurak közül való, kik a közélet munkásságának nem a csillogó dícsőségét, hanem verejtékes fáradozásait választják; ez az önzetlen működés szerezte meg azt a bizalmat és népszerűséget gróf Pálffy Istvánnak, hogy a megye gazdaközönsege 30 év óta elismerte és megtartotta őt vezérének, Pozsonymegye gazdáit most a szeretet és hála leg-

Gróf PÁLFFY ISTVÁN.
A pozsonymegyei gazdasági egyesület elnöke.

nagyobb mértékével méltán adóztak tehát az egyesület ünnepének napján 30 éves elnöki tisztét betöltő elnöküknek, kinek életrajzát az alábbiakban közöljük: Gróf Pálffy István született 1828. június 3-án Vöröskő várában, Pozsonymegyében. Otthon nevelkedve elvégezte a gimnáziumi tanulmányait s 1846-ban a jogtudományi vizsgálatot Pozsonyban tette le a legjobb sikerrel. Még ugyanezen évben Pozsony vármegye tiszteletbeli aljegyzőjévé választott, később mint Bars vármegye megyefőnöke működött. 1861-ben részt vett mint alapító tag a megyei egyesület alakulási munkálataiban. 1871-ben az egyesület elnöke lett s azóta gazdaságának és egyesületének él.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

még kívánni sem lehet, mint a minők

27 év óta

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphatók.

Adomány a nemzetnek.

Eczken Sándor földbirtokos 1600 katasztrális hold birtokát felajánlotta az államnak telepítési célokra. Ez a birtok megér legalább kétszáz ezer koronát. Az élet alkonyához közelgő 64 éves földbirtokos ennek a kétszáz ezer koronának csak 5%-os kamatját kívánja élvezni élete végéig. Azután rászáll a birtok az államkincstárra. Jobban mondva a szegényekre. Mert azon a birtokon az államkincstár telepíteni lesz köteles. Legalább száz magyar család fogja megtalálni létfeltételeit az Eczken hagyatékán s ez a száz magyar család azon a románoktól és szászoktól már-már elhódított vidéken valóságos előőrsévé válik a magyar nyelvnek és a magyar szellemnek. Ezt akarta Eczken Sándor. Áldja meg érte a magyarok Istene!

Maros-Torda vármegyébe való ez a nemeslelkű földbirtokos. Ott van a székelység hazája. Mikor honfoglaló Árpád bejött Magyarországra, Erdélynek határvidékét már székely nép lakta. Ezer éven keresztül védte ez a derék nép Erdélyt, Magyarország kapuját. Mig karddal kellett küzdenie, vitézül helyt állt s gyakran ő volt utolsó mentsvára a mindenkitől elhagyatott Magyarországnak. 1848-ban aztán, hogy kimondtuk Erdélylyel az uniót, közjogilag is összeforradt velünk. Hajh, azóta a sors rosszul fizetett a székelynek. Pusztul a nép, mint oldott kéve, küzd vele gazdasági téren a szászok és románok. És itt már nem ő a győztes. Mezőgazdálkodásbotra jutottak, iparosai elnyomottak s még munkásai sem jutnak keresethez az Istentől áldott Székelyföldön. Idegenbe távoznak tehát a székely magyarok s ma már mintegy százezeren élnek keserves életet a szomszéd Romániában. Fogy a magyar a Székelyföldön és terjed az oláh. Amit a kardvas szerzett, azt most elhódítja tőle az ekevas. Segítő kezet a székelyföldi magyarságnak évtizedek óta senki sem nyújtott. Eczken Sándor átszenvedte a pusztuló magyarságnak ezt a szomorú küzdelmét. Talán már élete delén elhatározta, hogy a magyarság ügyén segíteni fog. És úgy tőn.

Életének összes fáradságos keresményét odaadta a nemzetnek, hogy szolgálja vele a magyarság ügyét. Elmondhatja, hogy életének minden percét nemzeti érdekeknek szentelte. Ez az egy férfi száz más magyar családnak szorított helyet az édes hazai földön. Fáradott és takarékoskodott, szálát szálra hordott, az a nemes cél lebegvén szeme előtt, hogy az ő magyar fájának fészket rakjon azon a mostoha vidéken. Célját végre elérte és most imígyen szól: »Jertek ide magyar testvérek, megosztom veletek, amit kerestem, mert itt nagyon kevesen vagyunk!«

Ugye, szinte meseszámba megy manapság, hogy egy hazafi így beszél? Kérkedünk, panaszkodunk vagy marakodunk, de vet csak fittyet is a magyarság ügyére, akinek jól megy a dolga? Hány akad manapság, aki arra gondol, hogy nemcsak önmagát, de honfitársait is veleszületett kötelessége megóvni a pusztulástól?! Magyaroknak lenni sokszor küzdelmes, sokszor fájdalmas sors volt s leginkább azért, mert összetartani nem tudtunk. Hajh pedig milyen hatalmas nemzet tudnánk lenni, ha mindnyájunk szívét átmelegítené az Eczken Sándor fajszeretete! **B. B.**

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház múlt héten a földmivelésügyi miniszter költségvetésével foglalkozott s elmondotta Darányi miniszter várva-várt beszédét, amelyet a Ház pártkülömbőség nélkül tetszéssel fogadott. Darányi mindenütt azt nézi, hol használhat legtöbbet a kisembereknek, mert jól tudja, hogy elsősorban ezek szorulnak segítségre. A selyemtenyésztés fejlesztésétől egész a telepítésig mindenben a kisközgazda és a munkásosztály érdeke vezeti őt. Darányinak ez a politikája köztetszéssel találkozik, ugyannyira, hogy még az ellenzék soraiból is teljes elismeréssel szólottak az ő nemes célú és szép sikerű tevékenységéről. Ennél nagyobb elismerést kivívni nem lehet: a politikai ellenfelek meghajtott lobogói legszebb tanubizonyságai annak, hogy Darányi miniszter jó uton halad és az ország mezőgazdaságának boldogulását bizalommal várhatjuk működésétől.

Részletes tudósításunk az országgyűlés múlt heti lefolyásáról a következő:

Földmivelésügyi költségvetés.

Gróf Széchényi Aladár azért kíván beszélni, hogy az egész ország kisembereinek érdekeit megvédelmezze. A katonalovakat a közös hadsereg jó áron fizeti, átlag 325 forintjával. A kisközgazda azonban még sem sokat nyer lovain. Mert a közöshadügyminiszter jelentése szerint a vásárolt lovaknak csupán 28 százalékát vették a tenyésztőtől, míg 72 százalékot közvetítőktől. A hasznot pedig a közvetítők rakták zsebre. Felhívja azokat a képviselőket, akik tagjai a hadügyi albizottságnak, hogy e körülményre figyelmeztessék a közös hadügyminisztert.

Gróf Benyovszky Sándor panaszkodik, hogy a földmivelésügyi miniszter száma mindig csökken, daczára, hogy a nép általában szaporodik. Fogy a kisközgazda száma. Ennek oka az anyagi romlás. Sok a földadó, kevés a gabonaár. Magyarországon a kisbirtokos osztálynak már csak romja van meg és még ennek a főtartásáról sem gondoskodik a kormányzat. A tagosítás útján agyonütötték az állattenyésztést, az állattenyésztéssel a föld trágyázását, tehát a föld termőképességét. A kisbirtokost tehát belekényszerítették abba, hogy földjét tulságosan megterhelje. A földmivelésügyi miniszter iránt különben teljes elismerését fejezi ki a földmivelésügyi miniszternek a gyümölcs-termesztés felelősségét.

Dégen Gusztáv meg van győződve arról, hogy Darányi kezében jó helyen van mezőgazdaságunk. Első föladatnak tartja a kiscgazdák fölkarolását. — Kivánatosnak tartja a földadó leszállítását, mert a jelenlegi adók alatt a kiscgazdákat agyonnyomják. A szőlők rekonstruálása nagy jótéteménye a kiscgazdáknak. De mit ér ez, ha az olasz borok az alacsony vám mellett szabadon özönlenek be! A szőlő-kivitel igen nagy nehézségekbe ütközik, ami azonban már a kereskedelemügyi kormány dolga. Igen fontosnak tartja a mezőgazdasági ipar terjesztését és fejlesztését. A mezőgazdaság jövedelmét a *vámpolitika* által lehet biztosítani. A vámkérdés megoldásánál kéri a minisztert, hogy gazdasági érdekeinket szem előtt tartsa.

Magyari-Kossa Géza először is arra kéri a kormányt, hogy a dohánytermesztési engedélyek kiadása legyen ezentúl a földmivelésügyi miniszter hatásköre, míg a dohánybeváltás maradjon a pénzügyminiszter hatáskörében. Szerinte termesztési engedélyt kell adni minden gazdának, akinek alkalmas talaju földje van a dohánytermesztésre. Figyelmébe ajánlja a miniszternek, az anyakanczáknek vidékenként való ezélszerű beosztás szerinti tenyésztését. Ovni kell a kiscgazdákat a luxusló tenyésztésétől, mert nekik olyan alacsonyfajtájú csontos lovakra van szükségük, mely a szántásra is alkalmas. Igaz lelkesedéssel emlékszik meg a földmivelésügyi miniszter közhasznú működéséről s ennek sorozatából felmenti azt, hogy a miniszter a felvidék szegény részét jeles fajú szarvasmarha-állománnyal látta el. Kikel a papiros-buzával üzött üzelmek ellen s példakkal mutatja ki, hogy ezáltal mint fokozzák le szinte tervszerűen a magyar buza árát. Felhozza, hogy jó volna, ha az aratásra a katonaság hazabocsáttatnék, de sajnos, ezt a szegény gazdaközönység nem tudja elérni.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter először a legszegényebb emberek érdekeivel kíván foglalkozni. Szól baromfitenyésztésünkről és kijelenti, hogy ezt nem szabad kicsinyelnünk. Néhány év alatt oda jutottunk, hogy baromfikivitelünk meghaladja buza-kivitelünk árát. A gyümölcstermesztésről szólva itt is kimutatja a nagy előrehaladást. Ma már 431 katasztrális holdnyi faiskolánk van beültetve, honnét a szegény emberek ingyért kapnak facsemetéket. A borászati szakoktatást is fejlesztette, nemesak szakkönyvek iratásával, hanem egyes vidékekre képzett borászati szakközögek kiküldésével is. Elismeréssel kell megemlékezni arról, hogy a belügyminiszter teljes jóakarattal és lelkesedéssel járult hozzá az állategészségügy államosításához. A katonai lóvásárokról szólva, azt elismeri, hogy a közös hadseregnél csökkent a ló ára, de viszont emelkedett a honvédségnél. A miniszter is helyesli, hogy a hadügyi szükségletre közvetlen a tenyésztőtől vásárolják be a lovakat. A szociális kérdéstről szól azután. Köszö-

netet mond a képviselőháznak és József főhercegnek, hogy a gazdasági munkás-pénztár felállításához hozzájárult. Most értesül, hogy e célra Frigyes főherceg is nagy összeget adományozott. Elősorolja a munkaközvetítés nagy eredményeit is. Beszél ezután a miniszter a telepítésről. Az ő minisztersége alatt 14.667 katasztrális holdat vett a kormány telepítési célra. A kormány folytatja akezióját, kivált az erdélyi mezőségekben s megvásárolja e célból gróf Andrássy Gyula kétszázharmincz holdas birtokát és Fogarasban is egy tekintélyes birtokot. Foglalkozik azután az Ausztriával való vámközösség kérdésével. A vámközösséget kiesinyes okokból felbontani nem szabad, de azt bejelenti, hogy ipari és gazdasági érdekeik hatásosabb megvédésére új vámtarifát fog a kormány előterjeszteni. Most már csak hálás köszönetet mond a képviselőháznak a működése feletti tárgyilagos bírálatért és kéri a Házat, hogy tovább is támogassa munkálkodásában, mely a magyar mezőgazdaság a földmivelés felvirágoztatására van irányozva.

Visontai Soma: Az ilyen dolgokban, mint a földmivelés, pártkérdések nincsenek. Ajánlja a szociális kérdést a miniszter figyelmébe. A szakképzés fejlesztését, a népkönyvtárak gyarapítását óhajtja. A szőlőtermelés érdekeinek előmozdítását ajánlja figyelembe. Az olasz borok beözönlése ellen erélyes intézkedéseket kér. Az olasz bor még most is elnyomja a magyar bortermelést. Kéri, hogy ezen okvetlen segítsen a kormány.

Blaskovich Ferencz elismeri, hogy a mezőgazdaság terén az utolsó időben igen sok történt, a szakiskolák fejlődtek, de kevesli azt a 2800 koronát, melyet a miniszter a tanítók és papnövendékek gazdasági oktatására szánt. Szól ezután az állattenyésztés fejlesztésének nagy fontosságáról, melyre felhívja a miniszter figyelmét, ezzel kapcsolatban a tejtermeléssel. A kiscgazdáknak nyugoti tehennel kell magukat ellátni, különösen ott, ahol a talaj a tejgazdaságra alkalmas. Hogy ezt a kiscgazdák megvalósíthassák, olesó kölesönt kell adni nekik. Addig, míg a börzén nagyobb mennyiséget lehet venni és adni, mint az ország összterméke fedezetlen határidőzletben, addig az értékesítés fejlesztéséről szó sem lehet. A közös vámterület Ausztriával csak akkor tartható fenn, ha sikerül mezőgazdasági termesztésünknak ugyanazt a vámvédelmet biztosítani, melyet az osztrák ipar jelenleg is élvez.

Szuchányi Ferencz a középosztály bajairól szól. De ezeken csak akkor lehet javítani, ha a kis emberek bajai gyógyítva vannak. A társadalomnak először legalsó rétegét kell, anyagi helyzetét tekintve, javítani, akkor foghatunk csak a középosztály bajainak orvoslásához.

Rohonczy Gedeon elmondta már tapasztalatait a kereskedelmi költségvetés tárgyalásakor. De szavait akkor félreértették. Most kijelenti, hogy ő nem

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR
BUDAPEST,

Fuchs és Schlichter

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

← Árjegyzékek, költségvetések, tervek **INGYEN** és **BÉRMENTVE.** →

támadta soha magát a vasutat. Kijelenti mindenekelőtt, hogy Ausztria, a mi osztrák testvéreink az okai annak, hogy mi nem tudunk kijutni Németországba. Szóló hiszi, ha mi kijutnánk az osztrák vámsorompón, bizton megvernők az olasz szőlőt. Hallja mindig a szőlő, hogy tönkrement állam vagyunk s ez tény is. A középosztálynak is rossz a helyzete. Ő a középosztálynak s vele együtt az országnak megvédését a kivitelben látja. Ha a buza árát meg fogja védeni a vámtarifa, akkor első lépésünket tettük meg a haladás felé.

Bessenye Ferencz beszél a kisgazdák eladósodásáról; kimutatja, hogy a földterhek nemhogy esökkennének, sőt ellenkezőleg emelkednek, s ha ezen terhekhez hozzávesszük az állami magas földadót: azt látjuk, hogy a kisgazdák minden eshető haszna erre megy rá. A vízszabályozást okvetlen fejleszteni kell, mert hisz látjuk, hogy az ármentő területek mennyi termőföldet vesznek igénybe. A mocsarak lecsapolását sürgeti, nemcsak hogy a termőföldet szaporítsa ezáltal, de azért is, mert közegészségünkre veszélyes.

A költségvetési vitát folytatják.

Terhes adók.

I.

Mostanában, amidőn a nagy borhamisítási ügyekben hozott ítélezései a belügyi kormányzatnak a napisajtó révén napvilágot látnak, érdemes pár szót ejteni a boradóról, ami ugyancsak magasra van felröfölvén minálunk.

A boradót el kellene törölni, vagy legalább is mélyen leszállítani, s helyette inkább emelni kellene a szeszadót éppugy, mint a velünk vámközösségben élő Ausztriában, a pénzügyminiszter éppen e héten terjesztett elő törvényjavaslatot a birodalmi gyűlés elé, melyben a *szesz hektoliterjére husz korona adóemelés* ró. Aki a szőlő nedűje helyett a szeszivásra szánja magát, fizesse meg busásan ezt a kedvtelését. Mert ugy kell venni a dolgot, hogy a szesz a munkás embernek, erős dologgal foglalkozónak kismértékben élvezve, fokozza az erőkifejtését, de tompítja az érzéket, butit, lustává tesz, ha több kerül belőle a garatra.

Mehetünk azonban tovább, széjjelnézhetünk más művelt országokban is. Franciaországban ez év elején lépett életbe az új szeszadótörvény, mely a pálinka adóját fölemeli, az egészséges italok adóját leszállítja, sőt a bornak fogyasztási adóját teljesen megszünteti, a mézbor, sör, gyümölcsbor és egyáltalában a bor forgalmi adóját jelentékenyen leszállítja.

Azt vethetné ellen valaki, hogy ha a borfogyasztási adót nálunk is eltörölnék, miből fedezné az állam nagykiadásait, ha igen jelentékeny jövedelmi forrástól elesné? Ott van a szesz és más egyéb dolgok, amikből egyenes haszna éppen nincs a népnek, hanem csak hátránya, vessen azokra nagyobb adót a kormányzat.

Nagy költséggel újraülteti a gazdaközönség a fil-

loxerasajtotta szőlőterületeket; ezenkívül homokterületek ezer és ezer holdjai települnek be évről-évre szőlővesszővel és eljutunk nemsokára oda, hogy borunk lesz bőven, de potom áron leszünk kénytelen elvesztegetni, vagy pedig azt a pénzt, ami itt fáradsága gyümölesként élvezne a szőlősgazda: oda kell fizetnie a boradóba, melynek hektoliterje 14 korona, még ennél is több némely vidéken. Ez már most sem egészséges állapot, hát még ha az újraültetett szőlőterületek mind termőerőre kerülnek? Töröljük el tehát, vagy szállítsuk le jelentékenyen a bor forgalmi és fogyasztási adóját és emeljük fel a szeszadót; sőt egyéb élelmi szerek adóját, mint a hus, cukor stb. szintén le kellene szállítani, hogy a nép jobban táplálkozhassék, olcsóbbra kerüljön neki az élelmiszer, mert a magas fogyasztási adókules nagyrésben az oka a nép rossztáplálkozásának.

Hadüzenet a papiros-buzának.

A gazdák országos egyesülete most már komolyan hadat üzent a papiros-buzának. Emlékiratot terjesztett be az országgyűléshez, amelyben kéri, hogy a gabona-tőzsdét rendszabályozzák meg. Az országos gazdasági egyesület azt követeli, hogy a tőzsdén csak olyan búzát lehessen eladni, ami a valóságban meg van, akinek tehát nincs buzája, az búzát ne adhasson el. Ugy látszik első pillanatra, mintha ez felesleges követelés volna. Hiszen amivel én nem rendelkezem, azt el sem adhatom. Nem ám a falusi vásárban, de a tőzsdén igen. Ott eladhat bárki is akár százezer métermázsa búzát is papirosbuzának, habár egy szemmel sem rendelkezik. És megveszi egy másik, akinek megint nincs szüksége buzára. Ők csak nyereszkeskednek egymás között. Ha az eladási áron felül emelkedik a buza ára, akkor a vevő nyer, ha leszáll a buza ára, akkor az eladó nyer. Kiszámítják a nyereséget vagy a veszteséget és kifizetik egymásnak anélkül, hogy egy szem búzát is láttak volna. De az a papiroson levő százezer métermázsa búza azért csak úgy rontja az árakat, mintha a valóságban is meg volna. A gazdák országos egyesülete azt követeli tehát, hogy papirosbuzát ne lehessen eladni a tőzsdén, hanem csak a valóságban megtermett. Ez már csak jogos követelés! Majd kiválik a kérvény elintézésénél, hogy kinek igazi barátja hát a képviselőház: a magyar gazdáknak-e vagy a tőzsdén nyereszkeskedő spekulánsoknak?

Milán volt szerb király halála.

A kicsi Szerbia volt királya, Obrenovics Milán, a múlt héten Bécsben elhunyt. Halála váratlanul jött, az influenza, ez az ujkori nyavalya, ontotta ki a hatalmas természetű, még javakorában levő férfiú életét.

Milán király váratlan halála mindenféle rész-

vétet keltett, kiváltképpen azonban minálunk; itt többször megfordult, főuri családokkal rokoni és baráti összeköttetésben volt.

Szerbiában nagy megdöbbenést keltett a volt király halálhíre. Sándor király megrendülve közölte minisztereivel a halálhírt. Az országgyűlést fölfüggesztették.

Milán király 1854-ben született Jassyban; atyja a trónvesztett Milos fejedelem nem sokat törődött fia nevelésével s a gyermektelen Obrenovics Mihály szerb fejedelem Párisban neveltette s mikor 1868-ban Mihály fejedelem orgyilkosok töre alatt elvérzett, a 14 éves Milán követte őt a szerb fejedelmi székben; 18 éves korában koronázták meg s tette le a szerb alkotmányra a hűség esküt. A szerb nép örömradiállal fogadta körútján fiatal uralkodóját, ki 1875-ben házasságra lépett szíve választottjával, az orosz származású Kecskó Natáliával, kitől Sándor fia, a mostani szerb király született.

Az elhunyt exkirály, bármiként is kormányozta népét, daczára hogy folytonos belvillongások, pártviszályok zavarták a kicsi Szerbia haladását, mégis igen sokat köszönhet Milánnak. Az ország területe nagyobbodott, bár a szerencsétlenül viselt háborúk, bolgár-szerb háboru s a törökökkel vívott harcok siralmasan végződtek Szerbiára nézve. A hatalmaknak berlini konferenciája megszerezte Szerbiának a független fejedelemséget s Milánnak a királyi fenség-czimet. Mindezt az elhunyt király ügyes politikai közreműködésének köszönhetette, de a királyi család házi békéje fölbomlott, férj s feleség elváltak s a családi dráma szomorú jeleneteit tetőzte be az, midőn a trónörökös Németországban tartózkodó anyja karjából elragadták s erőszakkal vitték Szerbiába atyjához. Milán királyságának hetedik évfordulóján fáradtan tette le koronáját s vonult vissza önkéntes száműzetésébe.

Életének további folyása ismeretes; 1883-ban rendezte az államesinyt a gyermek Sándor királylyal, amelynek az lett a következése, hogy ismét visszatért Szerbiába s a szerb hadsereg főparancsnoka lett.

Fiával házassága miatt összeveszett, mert mindenáron meg akarta akadályozni, hogy fia Draga Masinet feleségül vegye; ekkor le is mondott a hadsereg főparancsnoki állásáról. Az apa és fiu elkésredett harca, mely a közelmúltban történt, már olvasóink előtt is ismeretes.

Sándor királyról a haldokló apa szeretettel és gyöngéd apai ragaszkodással emlékezett meg utolsó óráiban. Végredeletében azt a kívánságát fejezte ki, hogy magyar földön levő szerb kolostorban helyezték örök nyugalomra. A mi ősz királyunk azt az óhaját fejezte ki, hogy az elhunyt ezen utolsó kívánságát tiszteletben tartásuk. Ha magyar földön fogják eltemetni, a magyar kormány fog gondoskodni fényes temetéséről s örök nyugóhelye a krusedoli szerb kolostor temploma lesz. A temetés nagy katonai pompával megy végbe, mert Milán király egyik osztrák-magyar ezred tulajdonosa volt.

Egy jövedelmező forrás.

Egy jövedelmező gazdasági ágról, a selyemtenyésztésről, annak multjáról, fejlődéséről és jelenlegi állásáról tudunk meg érdekes és tanulságos dolgokat, abból a jelentésből, a melyet a selyemtenyésztési felügyelőség intézett a földmívelési miniszter elé.

Huszonkét év adatai vannak e kimutatásban feltüntetve, 1879-től napjainkig. Alig kétezer ötszáz kiló selyemgubót tenyésztettek akkor, 5600 korona értékben, ami bizony esekélyesség; tavaly pedig már 1,354.000 kilogrammot 2,517.000 korona értékben. Husz évi munkásságunk e téren tehát igen örvedetes eredményt mutat fel. Annak a gondoskodásnak köszönhető ez, a melylyel a földmívelési kormány, közvetve a selyemtenyésztési felügyelőség útján fejt ki, peték és szederfamagvak díjtalan kiosztása, eperfák ültetése, a gubók beváltási árának lehető emelése és az által, hogy a gubótermelésre vonatkozólag ingyen ad utbaigazításokat és tanácsokat az aziránt érdeklődőknek.

Látható továbbá ezekből, hogy a magyar gazdák ma már nem kicsinyelik ezt a termelési ágat sem, nem sajnálják a reá fordított kevés időt és nem szégyenlik szorgalmuk díját krajezárokban beszédni, tartván azt, hogy »a szapora krajezár sokszor jobb, mint a ritka forint«.

Az állam — mint a jelentésből kitünik — a jövőben is azon lesz, hogy a gazdák közt szederfamagvakat, csemetéket és selyemhernyó-petéket, díjtalanul oszthasson ki; faiskolákat alakít, ahol az eperfákat tenyészt, utak széleit ezzel ülteti be.

Végül selyemfonódák felállítását sürgeti a fenti

A „Sohr Szent-Antal” ezüstaczel-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elarúsítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitéüntetve.
100 koronát fizet annak, ki egy r... gyárból egy „Sohr Szent Antal” kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „S... Szent Antal” ezüst-aczel kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni.

A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne re deljen, míg fenti hírneves cég-től képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinék ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon.
— A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény! — Teljes jóállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! — Lelkiismeretes ki-zolgálás! Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

jelentés. Ez azért kell, mert úgy jobban tudnánk a gubót értékesíteni, ha feldolgozva lehetne szállítanunk a külföldre. Most ugyanis nagyrészt csak gubót szállítunk, különösen Franciaországba, ami roppant költséges, mert egyrészt szállítási díja nagyobb, másrészt, mivel a gubó idővel veszít értékéből, kevesebbet kapunk érte. Öt selyemgyár dolgozik ma Magyarországon, ez bizony gubótermelésünkhöz arányitva igen kevés, legalább még egyszer annyi kellene, hogy gubóink nagyobb részét itthon dolgozthassuk fel.

Százhetvennyolcz uj népiskola. A kultuszminiszteriumban az uj iskolákról készített statisztika szerint: 1900-ban 148 községben 178 uj állami népiskolát szerveztek. Ezek között 46 olyan község van, amelynek lakossága tisztán magyar ajku és 102 község részint vegyes, részint tisztán nemzetiségi. A 148 község közül 19-nek eddig egyáltalán nem volt iskolája. Az iskoláknak majdnem fele (75) egytanitós és mindannyinál összesen 354 tanitói (tanitónői) állást szerveztek. A 178 iskolából 36 ugy keletkezett, hogy a községi és felekezeti iskolákat államosították. A szervezett iskolák közül 159-et még csak ezután fognak megnyitni. Örvedetes jelenség, hogy kevés szamu magyar község kivételével Torontál és Temes megyékben tiszta nemzetiségi községek kértek magyar iskolát, amelynek felállítására tetemes anyagi áldozatot hoztak. Figyelmet érdemel a Bereg vármegyei tömeges iskolaszervezés is. A most felállított 25 uj iskolával együtt ott 77 állami népiskola (154 állami tanító) szolgálja a magyar népnevelés ügyét.

Kisgazdák váltója. A gazdák országos egyesülete legközelebbi ülésében a kisemberek váltóképességének a kérdésével foglalkozik és pedig azon gyakori tapasztalatok alapján, melyek szerint az irni nem tudó kisgazdák, kik gépek és egyéb gazdasági eszközök megrendelésénél váltót adnak, anélkül, hogy ennek jogi következményeit megértenék, sokszor a legnagyobb visszaéléseknek lettek áldozatai, gyakorta még vagyoni romlásba is sodortattak. Az egyesület tehát oda akar hatni, hogy az irni és olvasni nem tudó váltóhitele oly módon korlátoztassék, hogy per esetén csak az esetben volna a váltó jogérvényes, ha az valamely hatóság előtt állított ki, illetve fogadtatott el.

A Rochdalei takácsok szövetkezete.

(P. A.) Hogy a társulási szellem mily nagy alkotásokra képes még a tőkében legszegényebb emberek körében is, annak nagyszerű példáját mutatja a Rochdalei takácsok által alapított szövetkezetnek története.

Rochdale kiesiny város Angliában, Manchester mellett. E városkában alakult 1844-ben az első modern szövetkezet. Voltak ugyan már ezelőtt is szövetkezeti társaságok, de ezek az üzleti jövedelemből előállt nyereséget a részvényesek között osztották szét. A fogyasztók annak idején ezen szövetkezeteknél csak ép úgy vásárolhattak, mint bármeiyik más szatócsnál.

Az önzetlen szövetkezeti szellem kifejlődése azonban nem sokáig késett. Egy nemes gondolkozásu ember, Howarth Károly azt az ajánlatot tette, hogy a részvényesek az évi nyereségnek csak öt százalékát kapják, míg a nyereség többi része a szövet-

kezi tagok között osztassék szét vásárlásaik arányában. Ez az egyszerű eszme a szövetkezeteket Angliában egyszerre népszerűvé tette és sok uj tagot vonzott azok körébe. Ezen uj eszme hatása alatt 28 munkás — nagyobbbrészt az ottani takácsok — 700 korona alaptőkével egy fogyasztási szövetkezetet alapítottak. Az alaptőkét heti 20 ctes (19 fillér) befizetéssel hozták össze. Nagyobb összeget e szegény takácsok nem tudtak nélkülözni. E szerény alaptőkével megnyitották raktárukat, mely később évente milliókra menő forgalmat közvetített.

A szövetkezet 1844-ben kezdette meg működését; a II. év végén a tagok már 74-en vannak, a szövetkezet 4500 kor. tőkével 17,750 korona évi forgalmat ért el, nyereségük pedig 550 koronára rugott. Szerény kezdet!

És milyen lett ezen szövetkezet egy félszázad mulva. 1894-ben a tagok száma 11,647, tőkéjük 9,270,000 koronára növekedett. Eladtak ez évben 7,400,000 koronányi árut 1,305,000 kor. nyereséggel.

A történelemben alig találunk ehhez hasonló példát, hogy ily szerény kezdetü alapítás oly óriási módon kifejlődjék.

A rochdale-i szövetkezeti tagok magukat az egyenlőség munkásainak nevezik és e nevet méltán meg is érdemlik. Előttük szent czél lebegett: egy egész társadalmi osztály, a munkás osztály anyagi helyzetének megjavítása. E végből elhatározták, hogy évi nyereségük 2 1/2%-át a munkások művelésére fogják fordítani. És míg a szerény kezdet mellett 1845-ben e célra csak 13,75 koronát tudtak áldozni, 1891-ben már erre 82,600 koronát adtak. Ma Rochdalenak a legszebb könyvtára van; ehhez hasonlót egyetlen munkás szövetkezet sem tud felmutatni egész Angliában.

A rochdalei elvet különben a legtöbb szövetkezet követi és a »művelődési alap« ma a szövetkezeteknek egyik jellemző ismertető jele.

A szövetkezeteknek egy másik, nem kevésbé fontos elve, hogy nemcsak az árukereskedés révén elért nyereség, hanem az ipari tevékenység folytán előállott nyereség is osztassék fel a tagok között. Ez a terv szintén Rochdalében lett először végrehajtva. A szövetkezeti tagok az áruraktárból elért nyereségből egy fonodát alapítottak két gőzgéppel, hol a szövetkezet számos tagja e pamutfonógyárban kapott munkát és a gyári jövedelem nyereségében részesült. A gyáralapításhoz szükségelt tőkét azonban kénytelenek voltak részvények kibocsátása által összehozni. Ennek következtében néhányan az uj részvényesek közül, kiknek csak az osztalék képezte fő gondját, nem átallozták később azt az ajánlatot tenni, hogy a gyári jövedelem nyeresége csak a tőkét adó részvényesek között osztassék szét.

A szegény takácsok ez ellen hiába küzdöttek, mert a részvényesek ajánlata el lön fogadva, később a fonógyárat megnagyobbították, jövedelme is foko-

zódott, de a nyereség mindig csak a gyár 1200 részvényesének zsebébe vándorolt, kik közül egyetlen egy sem tartozik a munkások körébe.

Ilyenformán tehát ama két terv közül idők multán a szegény Rochdalei takácsok csak az egyiket tudták megvalósítani, ez az árukereskedés után elért nyereség felosztása; a gyári nyereségen azonban csak a részvényesek osztozkodnak.

Másutt azonban, mint például a Hebden Bridgei szabászoknál, a leicesteri és ketteringi kézműáru-cikkék készítőinél mégis alkalmazzák ezt az elvet és ugyancsak boldogulnak. A skót posztószövőknél, hol az igazi szövetkezeti szellem sokkal jobban kifejlődött, mint Angliában, a munkások szintén részesülnek az évi nyereségben.

Rövid vázlatban ez volna a híres »Rochdalei pionnierek« alkotása, melynek hatalmas fellendülését mindenütt példaként lehet bemutatni, különösen oly helyeken, hol a szövetkezés elve még csak a kezdet szerény állapotában van.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háboru. Transzvál keleti részében elkeseredett harc folyik burok és angolok közt. Kitchener lord két tábornoka, French és Smith-Dorrien, vonult ki Transzválnak ebbe a részébe, hogy a burokat innen küüzze. Február hatodikán éjjel Botha fővezér pár ezer emberével megtámadta Smith-Dorrien tábornokot; rendkívül heves harc fejlődött, amelyben az angolok közül 29 meghalt, 74 megsebesült és 22 fogságba esett. A harc hat óráig tartott és az angolok visszavonulásával végződött. A burok közül négy parancsnok és husz ember meghalt, többen megsebesültek. A közeli napokban még igen kemény csaták várhatók Transzvál keleti részén, mert a burok vissza fognak vonulni ismét a babertoni kerület hegyei közé, a Delagoa-vasut mentén elfoglalt hadállásaikba, ahonnan egy félesztendeig képtelenek voltak őket az angolok kiverni. Egyik angol nyugalmazott főtiszt, Wilson érdekesen ír egy angol lapban a háborúról. Szerinte az angolok délafrikai hadserege összesen 267.000 emberből állott; ebből 69.000 részint elesett, részint mint gyógyíthatatlan beteg hazatért; 100.000 a vasutak és egyéb közlekedési vonalak biztosítására van rendelve, azonkívül pedig az előkészítőszolgálat és a betegápolási osztály is sok ezer embert köt le, úgy hogy Kitchenernek egészben véve 40.000 harcképes embere van. Tekintettel arra, hogy a burok száma ma 15—20.000, Wilson azt következteti, hogy Kitchenernek legalább még 100.000 emberre lesz szüksége, ha a háborút be akarja fejezni.

Mi ujság Khinában? Khinában igen kinosan folynak a békealkudozások és közbe harcznak egy-egy keveset. Hogy meddig fog huzódni az a háborus

békealkudozás, azt egyelőre meghatározni nem lehet. A hatalmak katonái pedig iszonyu pénzbe kerülnek Khinában. Li-Hung-Csang khinai alkirály és a khinai kormány meghatalmazottja betegeskedik, ami szintén hátrányára van a békekötés elintézésének. Ujabban igen kevés hír érkezik a khinai dolgokról.

Vilma királynő. A mult héten fejedelmi esküvő volt Hágában. A németalföldiek bájos királynője Vilma lépett házasságra Henrik meklenburgi herceggel, sziveválasztottjával, ki e házassága révén most már a németalföldi herceg ezimet viseli. A né-

VILMA KIRÁLYNŐ.

metalföldiek kedvenc királynőjüknek a házasságra léptét nagy lelkesedéssel ünnepelték. Fenti képünkön bemutatjuk a németalföldiek királynőjét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A kellemetlen emlék. Állandó látványosság volt a Király-utczában Stocker Henrik medvéje. Valahányszor kinyitott az ajtó Stockeréknál, a ház összes apróságai örömjongva üdvözölték a kis torzonborz medveboesot, amint az előszobában esörgette karikás lánczát. Egyik-másik bátrabb gyerek be is kérezkodott a kis maczkóivadékhoz, amely nyugodtan

türte a simogatást s csak akkor mordult nagyot, ha megrántották az orrába fűzött karika lánczát. Szép napos időben a folyosóra is kitelepedett a maczkó, a mi ellen özvegy Hoffer Jakabné nem győzött eleget tiltakozni. A minap pedig föl is jelentette Stockert a rendőrségen, amiért a veszedelmes vadállatot a házánál tartja.

— Mióta van önnél a medve? kérdezte ma a kapitány Stockert.

— Az őszön kaptam egy rokonomtól. De olyan szelid állat, hogy még a maeskát sem bántja.

— — De azért vadállatot még sem szabad a háznál tartani.

— Nem bánt az senkit s legföljebb az ablakba ágaskodik, mert ritkán eresztik ki.

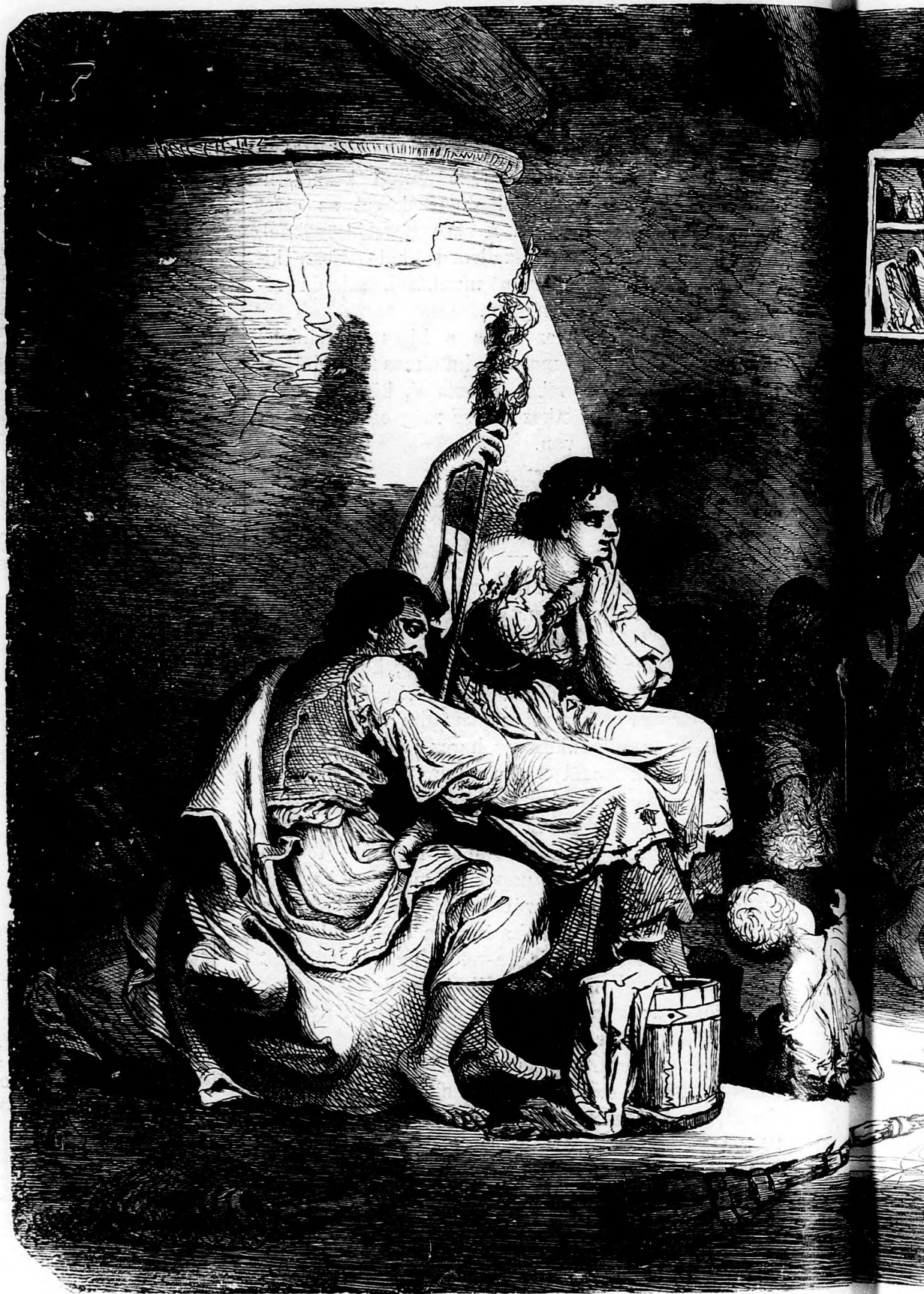
— Nagysád persze fél tőle, tudakolta a kapitány a panaszozt.

— Félek is, meg mindig a szegény megboldogult férjemet juttatja eszembe. Ó is egy ilyen vadnak lett az áldozata, siránkozott Hofferné.

A jó asszony csak akkor vigasztalódott meg, amikor a kapitány utasította Stockert, hogy három nap alatt adjon tula-medvét, különben a hatóság fogja elkobozni.

Testvérek egymás ellen.

A Kisczellől félóránnyira eső felsőmesteri községben mult évi szeptember 30-án bucsu volt, mely alkalommal a fiatalság reggelig tánczolt a koresmában. A mulatozók közt volt a jó módu *Topler* családnak 3 legényfia: József, Géza és

Ferencz. A 30 éves József garázda és házsártos természeténél fogva a falu rossza, a koresmák és csárdák valóságos réme volt, aki főleg ittas állapotban gyakran kiirtással fenyegette összes testvéreit, sőt nem egy izben özvegy édes anyját éles konyhakéssel a kezében elüzte a háztól. Csak 16 éves öcsesét szokta azzal megnyugtítani, hogy ne féljen tőle, mert egyedül őt akarja boldoggá tenni az által, hogy az egész családot kipusztítja. Az át-dorbézolt éjszakára virradó reggel 7 órakor belekötött a 24 éves Géza öcsésébe, kin összetört egy boros-üveget és midőn ölmosvégü botjával fejbe ütni készült, a 22 éves Ferencz öcsese torkon ragadt, és megfosztotta botját.

Ekkor Tepler József felpattant a kocsira, bement Kiszellbe, 20 forinton revolvert és 50 töltényt vásárolt és egy óra múlva ismét visszatért a koresmába, hol az előle menekülni akaró két testvéreire 20 lépés távolságból 5 lövést intézett, míg a hatodik lövés csütörtököt mondott. S miután a lövések egyike sem talált, újra tölteni akart, de hátrálás közben megbotlott és elesett. Erre Géza öcsese az ölmosvégü bottal néhány ütést mért Józsi fejére és karjára, Ferencz pedig, aki időközben szintén revolverrel felfegyverkezett, odarohant és a földön fetrengő Józsefet közvetlen közelből halántékon lőtte és azonkívül még háromszor lőtt a testébe, mitől József menten szörnyet halt Top-

ler Géza és Ferencz nyomban önként jelentkeztek a esendőrségnél, mire Ferenczet vizsgálati fogságba helyezték, ellenben Gézát egyelőre szabadon bocsátották. A szombathelyi esküdtbiróság Topler Gézát azon a ezimen mentette föl, mert bátyja revolvere ellenében csupán bottal gyakorolta a jogos önvédelmet, ellenben Topler Ferenczet erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondták ki vétkesnek, mire a törvényszék *Ferenczet egy évi börtönnel sújtotta*, melyből azonban vizsgálati fogságával két hónapot kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése 1901. január hó 31-én járt le és akiknek a mult számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy az előfizetésüket ujtsák meg, mert amig ezt nem teszik, több lapot nem küldhetünk.

A király Budapesten. A királynak, az összeállított téli program szerint, még februárban Budapestre kellett volna érkeznie. Mint értesülünk, ez az intézkedés az angol királynő halála miatt változást szenvedett, a király csak április-második felében jön a királyi család több tagjával együtt Budapestre. Ez alkalommal nagy fogadás lesz és udvari bál, amelyre a bécsi nagykövetek is valószínűleg a magyar fővárosba érkeznek.

A pécsi püspök 50.000 koronás alapítványa. Hetey Sámuel, a pécsi egyházmegye püspöke, 50.000 koronát tett le örök alapítványként a pécsi egyházmegye római katolikus iskoláiban alkalmazott szegényebb javadalmazásu okleveles tanítók nyugdíjmekeinek a tápintézetben ingyenesen vagy félíngyenesen való ellátására. Az alapító levél a leglényesebb tanúságot teszi Hetey Sámuel püspöknek a tanítóság iránt érzett atyai jóakarataról és a nemzet napszamosai iránt táplált páratlan nagyrabecsüléséről.

A király mondta. A királynak újabb és újabb feltűnő nyilatkozatait közlik a bécsi lapok. Mult szombaton folyt le az osztrák esászár város külön bálja, amelyen megjelentek a király, Ferencz Ferdinánd, Károly Ferdinánd és Ferencz Szalvátor főherczegek. A király megszólította Mannlicher mérnök feleségét, aki feltűnt fényes öltözékével. Azt kérdezte tőle a király, hogy sok munkája van-e a férjének, majd az utolsó lögyakorlatokra vonatkozólag megjegyezte:

— A *Mannlicher-rendszer Kínában is* kitűnően bevált.

A bálon hamar hire ment a király érdekes megjegyzésének.

A hetvenéves herczegprimás. Vasary Kolos biboros herczegprimás folyó hó 13-án ülte meg hetvenedik születése napját. A nagy népszerűségnek

örvendő főpásztort számosan ünnepelték ebből az alkalomból.

Madarász József jubileuma. Madarász József képviselőt 1832-ben küldték először a diétára; így tehát a jövő esztendőben üli meg képviselőségének hetvenedik éves évfordulóját. Semmi sem oly bizonyos, mint az, hogy a Ház nagyérdemü korelnökét ismét megválasztják s a nemzetnek alkalma nyilik arra, hogy az érdemekben eltöltött magas kort elismerésével koronázza meg.

Százezer koronás alapítvány. Jolsván a napokban meghalt Remenyik Pál földbirtokos 78 éves korában. A boldogult, ki évekkal azelőtt az ottani ág. ev. egyház felügyelője és takarékpénztári igazgató volt, 100.000 koronás alapítványt tett az ág. ev. egyháznak és családjáról is bőségesen gondoskodott.

Urna-temető Zalában. Lesencze-Tomaj zalamegyei községben urna-temetőt fedeztek fel, amelyben tömör érdek hamvedret és mindenféle színü korsót találtak. A esertetői dülő tele van ilyen ókori siremlékekkel, amely az egész világ régészeinek figyelmét hivatva lesz fölkelteni.

Magyar templom a románok között. A krassó-szörénymegyei kis Szákul községben, csaknem kizárólag románok által lakott vidéken, ahol az állam a magyarosodás eszméit a nemrég fölállított állami iskolával igyekezett megvalósítani, az ottani és környékbéli róm. katolikus hívek kápolnát akarnak építeni, hogy a magyarságnak és az egyháznak újabb bástyát emeljenek. A templomépitő bizottság most kérelmet intéz a közönséghez, hogy adakozzék a kápolna fölépítésére, melyet Erzsébet királynő emlékeztére építenek.

A Mari névnapja. Brassóban egy magyar családnál a háziasszony névnapját ülték a napokban. Mindenki ott volt az ismerősök között, csak egy ismerős család hiányzott, ahova azonban pár nap óta gyász költözött. Egyszerre megnyilt az ajtó s belépett az elhunyt barátnő kis leánya, kezében virágcsokrot tartva így szólt:

— Kedves néni! Fogadja e csokrot kedves névnapja alkalmából és vegye úgy, mintha szegény édesmama hozta volna. Halála előtt néhány nappal azt mondta apámnak: »El ne feledd, hogy február 2-án lesz Mari névnapja. Köttess egy szép csokrot a számára.« Elhoztam a virágot, ime. Az ünneplő vendégek könnyezve ölelték meg a kis leányt.

Az elhagyott férj boszuja. Nagyváradon véres családi dráma történt az utczán. Bodó Imre főutezai fodrász felesége, Pápay Mariska, már jó ideje, hogy elhagyta. De azért folyton czivakodtak egymással, mert a férj váltig hivta vissza az asszonyt, nemrégén is csufosan veszekedtek a lapok nyilttereiben. Az asszony azonban hallani sem akart a visszatérésről. Bodó végre megleste feleségét és háromszor rálőtt. Az asszonyt életveszélyes sebeivel kórházba vitték. Bodó öngyilkosságot akart elkövetni, de ebben meggátolták és bevitték az ügyészségre.

A második tél. A januári hideget elszenvedtük s most, február közepén, újra beköszöntött a tél. Az ország minden részéből erős fagyokat jelentenek, s a zajlásnak indult folyók legnagyobb része újból jégkéreggel van borítva. Egyszóval száraz téli idő van,

kemény hideg idő. Inkább most, mint márczius derekán, csak hadd csikorogjon most az ideje.

A népszámlálásról újabban a következő értesítéseket kaptuk:

Kőszeg	lakossága	7487	szaporodás	411
Zimony	»	15.628	»	2805
Vukovár	»	10.032	»	532
Aba	»	3645	»	340
Elesd	»	2067	»	330
Portes-Sólyomkő	»	2082	»	362
Kőrösmező	»	9104	»	1484
Teles	»	3098	»	487
Romuli	»	1392	»	433
Ásvány	»	1979	»	234
Besztercebánya	»	8630	»	1230
Horgos	»	7246	»	1575
Dunaszerdahely	»	4880	»	—
Korpona	»	4065	»	408
Nagy-Ida	»	1918	»	83
Marosvásárhely	»	18953	»	4741

A szultán hangversenye. A szultán a Gneisenau hajótörötteinek árván maradt családjai javára hangversenyt rendeztet Konstantinápolyban. Ő maga adta ki a jelszót, s nagyon érdeklődik a dolog iránt. Ha a szultán ilyen buzgósággal hangversenyt rendez, még ha jótékony célra is, annak csak komoly jelentősége lehet. A német császárnak is volt gondja nemrégiben, hogy egy sajtóságos ajándékkal, a sokat emlegetett kuttal, barátságos érzelmeit kifejezze. És hogy eredménye is legyen, hát tisztességes is a belépő-díj: öt török arany lira. S ha a szultán a főrendező, akkor bizonyos, hogy lesz publikum.

Magyarosodó községek. Vácztól kezdve az ország határáig német és tót nyelvű községek vannak túlsúlyban. A magyarosodás munkája lassan halad előre, de mindegyre szaporodik a magyarosodó községek száma. Újabban Nógrádmegye három németajku községe határozta el, hogy templomukban a német helyett magyar lesz az istentisztelet nyelve. A dicsérni való községek neve: Szendehely, Berkenye és Kis-Maros.

Milán király kutyája. Sokat irtak már a kutya-hűségéről. Újabb példát szolgáltatja a volt szerb király kutyája, mely aznap betegedett meg, midőn Milán utoljára távozott lakásáról. A kutyát állatgyógyintézetbe vitték, hol tüdőgyulladásba esett s ugyanaznap pusztult el a hű kutya, midőn gazdája a lelkét kilehelte.

A Sáros-fürdő. A budapesti Ferencz József-híd építésének útjában állott a főváros egyik legmelegebb vizü forrásfürdője, a Sáros-fürdő. Akkoriban lebontották, s azóta a gyógyerejű viz a Dunába ömlik. Több évi vájudás után végre a főváros újra fölépíti a Sáros-fürdőt.

Zavargás a budapesti munkaközvetítő intézetben. Mintegy 7000 ember keresett most e héten munkát a kereskedelmi miniszter által fölállított munkaközvetítő intézetben. A hidegre vált idő beszorította a munkátlanokat az intézet helyiségébe, de ott nem fértek el annyian. Akik bejuthattak zajongtak, úgy, hogy az állásokat kihirdető tisztviselők szava nem hallatszott. Sétay igazgató az államrendőrséggel üritette ki a termeket, mert a zajongó munkások betörték a termeket elválasztó üvegfalakat is. A rendőrség egynehány munkást, ki magát igazolni nem tudta, letartóztatott.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Milyen tengerit termelünk?

A tengerit különböző ezélből és nagyon eltérő talajon termelik, ezért különböző tengerifélék termelése jöhet figyelembe.

A tejestengeri országszerzte kedvelt étkezési ezikk, mely ezélra újabban a *mazsolatengeri* különböző féleségeit termelik, mert édesebbek és sokkal hosszabb ideig maradnak tejesek, mint a többi tengerifélék. Városok közelében, ahol főzésre való tengerinek biztos piacza van, ennek a féleségnek a termelése kifizeti magát és pedig úgy, hogy egy korai és egy később érő fajtát vetünk.

A takarmányozásra és nagyban való eladásra termelt tengeriféleségnél elsősorban azzal kell tisztába jönnünk, hogy kemény- vagy puhaszemű és hogy korai, vagy késői tengerit akarunk-e vetni.

A *kemény szemű* tengeri jobb, kiadóbb lisztet ad, mint a *puhaszemű*, ára — különösen az apróbb szeműé — rendszeren nagyobb, mint a puhaszeműé. Etetésre — zuzatlanul — azonban nem való, mert az állatok nem rágják meg eléggé s ezért nem is használják ki kellőleg.

A *korai* tengeritermelésnek különösen két esetben van jelentősége: ha sekély talajon termelünk tengerit és ha egy vagy más okból későn, május második felében vagy június elején vetjük.

Sekély talajon a későn érő tengeri gyakran besül, még a czimerét se hányja ki, ha július-augusztusban tartós szárazság uralkodik, míg a korai tengeri ez időre már fejlődésében előrehaladottabb; ilyenkor már kevesebb vízre van szüksége, ezért biztosabban beérik. Ha azonban elegendő mély talajon természetjük a tengerit és azt idejében vetjük el, akkor ezélszerűbb lesz *közepes* érésű vagy *későn* érő tengerit természeteni, de természetesen olyat, mely az illető vidéken még mindig biztosan beérik.

Hazánkban általában a *magyar tengerit* termelik, mely puha, sárga magvu. A magyar tengeri a legtöbb vidéken későn érő és ezért, ha utána buzát természetenek, ennek vetése megkésik; ezért ha buza követi a tengerit, helyesebb valamely korábban érő tengerifélét természeteni. Ha azonban tavaszi jön utána, úgy a féleség nagyon megfelel.

A korai tengerifélék közül a *csinkvántinó* és a *székely* érdemel figyelmet, az első kemény, a másik puhaszemű. A csinkvántinó jól türi a szárazságot és korója valamennyi tengeri között a legtöbbet érő. Hátránya, hogy esőve nagyon apró. A székely különösen takarmányozásra jó. A közepes érésű tengerifélék között leginkább ajánlható a termelésre: az *aleuthi*, *lupusnyaki* és a *florentini*. Az aleuthi koráb-

ban érő és kielégítő termést ad. A lapusnyakinak csöve vékony és ezért szép szemeket ad, hátránya, hogy sok a fattyuhajtása, amiért is különösen családmádénak értékes. A florentini puhaszemű, idején érő.

A késői tengerifélék közül a *javitott magyar* és a *szalontai lófogu* ajánlható nálunk termelésre, mindkettő kielégítő termést ad.

Az asztrakán juh.

Az asztrakán, vagy másképp kövérfarku juh hazája Közép-Ázsia. Európában eddig nem tenyésztették; újabban a kormány Boszniába importált be

telivér asztrakán nyáját, Közép-Ázsia Bokharanevü tartományából. Az asztrakán juhok nagyon edzetek. Boszniában igen könnyen honosodnak s az itt nevelt állatok bőre épen olyan finom és értékes, mint a perzsiai bárányok bőre. Mert az asztrakán juh főértéke a báránybőrökben van. A bőrnyerésrészánt

bárányok 3-14 napos korukban vágatnak le s a bőrök a lenyuzás után 8-10 napig száríttatnak s így nyersen adatnak el, kikészítés végett.

A telivér asztrakán kos keresztézéseknél is bevált s a boszniai fekete raczkákkal a legjobb eredmény éretett el. Az ezen félvér keresztzés után származó bárányok bőre is 4-8 koronával fizettetik.

Az öreg asztrakán juh vagy a keresztzés gyapja minőségileg nem sokat ér, de elegendőt tejel és testben is nagyobb a boszniai közönséges raczkánál. A takarmány iránt igénytelen s mivel oly jó hasznothajtó, nekünk is gondelnunk kellene e fajta tenyésztésére, akár tisztavérben, akár a mi raczkáinkkal keresztézve, kifizetné magát.

A méhek gondozása tél végén.

Lassankint köszöntenek be jó meleg verőfényes napok is. Ilyenkor jó lesz egy kis szemlét tartani méheink felett; és ha azt találjuk, hogy a mézkész-

let fogyatékán van, okvetlenül felsegéljük méheinket mézzel. De ha mézünk nem volna, vagy azt biztos helyről nem kaphatnánk, az esetre kandiszecukorral pótoljuk.

A méhek már december elejétől kezdve, néhol november elejétől is téli szállásukon levén elhelyezve, nagyon szükséges, hogy őket tisztulás végett kirepülésre ösztönözzük. Ha kopogtatunk a kaptárokon, belehelünk azokba vagy meleg mézet fecskendezünk be, a méhek ki fognak repülni, hogy magukat szellőztessék. Ezen szellőztetés mindenestre jót fog nekik tenni. Azonban ilyenkor a föld még fagyos,

sőt néhol hó is van; ha méheink kirepülnek, különben is a folytonos bentüléstől elgyengültek lévén, lehullanak és ott vesznek. Nehogy ezáltal sok méhünk elpusztuljon, okvetlenül szükséges, hogy a méhes elébe szalmát hintsünk. A szalmára lehullott méhek ott felmelegszenek és felrepülvén, a kasukba vissz-

A Z A S Z T R A K Á N J U H .

szatérnek. A kaptárokon akad már ilyenkor sok megjegezesedett méz; ennek feloldására víz szükséges. Minthogy a méhek ilyenkor vízhez nem igen juthatnak, a méhesgazdának kell erről gondoskodnia, nehogy a méhek, daczára mézkészletüknek miután azt víz hiányában felolvasztani nem képesek, éhen veszzenek. Februárban méheink már fiasítani kezdenek. A korai fiasítás nem előny, mert a peték kiköltésére s az álcák ápolására szükséges meleget hideg időben sokkal nehezebben tudják előállítani, fentartani, mint később; de maguknak is jobban kell táplálkozniok; úgy a fiasítást is bővebb táplálékkal kell ellátniok, hogy kellőleg növekedhessenek.

A mint az idő melegedni kezd, szedjük el a takarókat; különösen a kaptárokon a fiasítási telep feletti takarót távolítsuk el. Ekként hűvösen lévén tartva méheink, ugyan későbbben kezdik meg a fiasítást, de még is többre fognak haladni; mert azután és melegebb idő beálltával egész erővel folytatják azt.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

(8)

Írta: **Péteri Tamás.**

(Folytatás.)

Aztán megölelte a derék oláh leányt és megcsókolták egymást. Nőknél ez a barátkozás jele. Flóra szinte jólesőleg fogadta e megnyilatkozást.

— Oláh vagyok, de a szerelem nem ismer nemzetiséget! — kezdte hevesen, — a szerelmem nem lát, nem hall, nem számít, csak szeret. Lehet, hogy heves vagyok, mert ez már az oláh faj gyöngesége, de a szívvel okoskodni nem lehet! Nem beszéltem még veled, de meg tudok halni érte akár ebben a percben is! Ez az oláh fáta szerelme, — a paraszt-szerelme!

— Milyen különösen fölhevültél, édes Flórá! Látszik rajtad, hogy amit mondasz, azt érezed.

— Már leküzdöttem a kitörést, de hidd el, oly jól esik, hogy van valaki, akinek elmondhattam. Látod, — folytatá Flóra, — már majdnem teljesen esendek vagyok és nyugodt. Csak a bátyád nehogy itt meglepjen minket!...

— Talán félsz tőle? Ő nem bánt soha senkit. Még csak rossz szava sincs senkiről, ha jót nem mondhat.

— Félni? ... Ugyan miért? De annyi szent igaz, hogy amikor valaki valamitől fél vagy épen arra nem vár, hogy megjelenjen, rendesen az áll hozzá a legközelebb.

— Nem vagyok babonás, de ebben igazad van, Flóra.

— A várt: késik, a nem várt: betoppan. És nekem oly nagyon dobog a szívem! — folytatá az oláh leány az ajtó felé tekintve. — Meglásd, hogy ő jön! ... — ejté ki suttogva a fáta.

Mindketten figyelve tekintettek a malomházba vezető ajtóra. És csakugyan lépéseket hallottak. Ő jött, akiről beszéltek: Balog Izra. Nem gondolva arra az eshetőségre, hogy hugának vendége is lehet, kopogás nélkül nyitotta föl az ajtót és megállott a küszöbön, amint betekintett.

— Alkalmatlan vagyok talán? ...

— Oh nem! — szólt Flóra.

— Bejöhetsz, édes testvér. Csak a barátnőmmel vagyok, — jegyezte meg Eszter.

— Barátnőd itt Kis-Székelyen? ez nagy öröm, — szólt Izra bejövve a lakóházba és ott állott meg a leányok előtt.

Eszter azonnal bemutatta az oláh leányt.

— Flóra, egyetlen barátnőm! Nem is hiszem, hogy többet találjak a vidéken.

— Nini! hiszen az én kedves zsáktartóm! — fogadta a bemutatást Izra, — alig ösmerem föl.

— Épen az vagyok! — rebegé Flóra a legény előtt és kezét adott.

— Tud magyarul? Ezen valóban örvendek. Eszter hugom így kedves barátnét nyert, — és megfogta az oláh leány kezét, hogy kézzszorítással is kifejezze örömét.

Eszter szólalt meg most:

— Nem megmondtam, Flórá! Lásd, most a miért jöttél, azt elmondhatod.

— Nekem akar talán valami szépet mondani? — kérdezte Izra.

— Eszternek már elmondtam, tehát most Önnek,

— válaszolt Flóra kissé elpirulva a dolog gyors fejlődése miatt, de amit Eszter akarattal segített előbb.

— Nagyon örvendek és van okom rá, mikor egy ilyen szép leány ... azaz nem így akartam mondani, — igazítá ki tréfásan szavait Izra. — Mikor egy derék oláh leány, még pedig a hugom barátnője valamit akar nekem mondani ...

— Ha tudná, hogy mit fogok mondani?! — kezdte Flóra, mintha mentegezné magát előre.

— Egy csinos leány szavaitól nem ijedek meg soha!

Ekkor kívülről bekiáltott az öreg Balog. Leányát hívta és erőteljes hangja a beszéd közben is jól hallatszott.

— Eszter! Eszter! — jött a hangja hívólag.

— Atyám kiált, — kezdé a székelly leány. — Szabad lesz távoznom egy perczre?

— Csak siess, édes Eszter! — biztatta Flóra. — Fegyalább nem fogod még egyszer hallani azt, amit már elmondtam neked.

Eszter mosolyogva hajolt a Flóra füléhez és megkérdezte a leánytól:

— A paraszt-szerelmet is? ...

— Azt is! — vágta reá az oláh bíró leánya hangosan és komolyan.

— Nemsokára visszatérek! — mentegette távozását Eszter, amint gyorsan eltűnt a malomházba vezető ajtón.

Izra meg Flóra utána tekintettek. Aztán a legény szólott előbb.

— Hallgatom szavait.

— Balog ur, igen komoly dologról akarok Önnek beszélni, — kezdé Flóra közel lépve Balog Izrához.

(Folyt. köv.)

Képiinköz.

A vőfélyek. Farsang végén vagyunk. Sietni kell annak, aki férjhez akar menni vagy megházasodni, mert kifognak az időből. Holnapután hushagyó kedd, aztán hamvazó szerda következik reá s a hoppon maradt leányok fejeit ugyancsak behamvazhatják, mert a nagybőjtben nem szokás a dinum-dánum, lakodalomtartás. A lakodalmi szokások között legszébb a vőfélyek tisztje. Ezek rendszerint jó barátjai a házasulandó legénynek. Ők járnak el vendéget hivogatni, de hogy? ... Ünnepelesen! Bizony nem kismiska a vőfélyi tiszt. A kezeikben tartott páleza fel van virágozva, salangosan kicziczomázva színes pántlikával és úgy tartja a kezében a vőfély, mint a kiskirály az ország kormánypálcáját. Hát a mondókája? ... Azt kell meghallgatni. Olyan szépen mondja hol az egyik, hol a másik, hogy szebben már nem is lehet. Kiczifrázzák a szavakat itt-ott, de a tisztességtől ugyan el nem térnek. A szép és hosszú mondókába ugyan kiszáradna a torkuk, hanem ott van a házi leány, Marcsa, tudja a jó szokást és már is leemeli a jó italt, a torokköszörülőt, hogy megkínálja a vőfélyeket. A házi gazda ott ül a fiatal menyecske mellett, a két gyerek pedig száj-tátva hallgatja a vőfélybácsikat. Az öreg asszony pedig fölsóhajt: hej, be régen hivogatták őt is ilyen szépen! ...

Mai képünkön ezt a szép jelenetet mutatjuk be olvasóinknak és váltig biztatunk minden házasulandó ifjút, hogy a farsangból derekasan vegyék ki a részt, mert bizony holnapután hushagyó kedd és azután sokáig nem járnak tánczba, sem lakodalomba és a vőfélyeket is későre fogják látni szép virágos botjaikkal.

Lépő-rejtvény.

É-	ked-	a-	ha-	férj-	most	ad-	asz-	en-	Le-
den.	des	gyó	nyám	hus-	hez	szony	na	gyek	gem.
É-	gá-	a-	majd	de	vá-	á-	kis	fá-	Min-
nak.	des	ma-	nyám	laszt	hi-	lány	ba	den	rad.

A kezdete csillaggal van jelezve és mindig csak egyet szabad lépni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő február hó 23.

A „Független Ujság” 6. számában közölt talány megfejtése:

11	6	7	24
4	8	12	24
9	10	5	24
24	24	24	

Helyesen fejtették meg: Dózsa Juliska, Györke Mariska, Olé Julesa, Vörös Janka, Antalik Gizella, Arián Károlyné, Eskütt György, Gál Károly, Turai János, Spisák József, Vinkler János, Böt Sándor, Balázs János, ifj. Szathmáry Sándor, Hoffmann Sebestyén, Bürger Miklós, Bakonyi István, Kováts Illés, Kasza Imre, Drész Gábor, Stukola Vince, Kádi János, D. Nagy János, Mé-száros József, Antal Mihály, Tóth András, Németh Imre, Barna Mihály, Speizer János, Kóródi András, Kapusi János, Duka János, Farsang Mihály, Baráth János, Tipra Mikós, Nánási Sándor, Kun Pál, Navreczki József, Buró Sámuel, Kovács Péter, Denei György, Nagy Lajos, Csel József, Rajz Ferencz, Kelemen János, Borbély Sándor, László István, Szabó Ferencz, ifj. Végh József, Sarudi rom. kath. olv.-kör.

A sorshuzásnál Mészáros József erdőőr (Both, u. p. Etyek) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfi Tamás „Közös sors” című eredeti székely regényét küldöttük meg.

A 6. számban közölt talány megfejtését utólagosan beküldötték: Mihály Sándor, Sándor Vince.

LEVELES-SZEKRÉNY.

100. sz. előfizető. Horgos. A „Pallas” irodalmi és nyomdai részv.-társaság Budapest, V., Kálmán-u. 2. sz. alatt van. Osztályosjáték-tervezetet minden vidéki el-árusító ingyen ad, tessék a közelebb eső városból kérni. Pólában a haditengerészeti iskola van. Fiumében a kereskedelmi tengerészeti akadémia van. Tessék azok igazgatóságához írni a főlvételi föltételek végett. — **Talányt beküldök.** Egy talányt kilenczen küldöttek be, még pedig azt, hogy a leány ahány éves, az anyja két-annyi, az apja ötten több és hárman száz évesek. Ilyen elkopott régi dolgot nem használhatunk. — **M. István** urnak, **Sarud.** Azok a regények csak ponyvaregények, a melyekért a pénzt kiadni már csak azért sem érdemes, mert többet rontanak, mint nemesítenek. Ezek az irodalmi szemetek mételezik meg a nép lelkét, hanem mi gondoskodtunk egy antikvárius könyvjegyzékének elkül-

déséről és abban az érdeemes dolgokat megjegyeztük. — **Kováts József** urnak. A tárczát alkalomadtán fölhasználjuk, a vers nem vált be. — **K. G.** urnak. P t a - Z á m o r. A talány nem vált be, mivel most más pénznem járja. — **Mihály Sándor** urnak. Beküldött talányához a megfejtést nem írta oda és mi arra nem vállalkozunk, hogy kitaláljuk.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. február 16-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) **Buza** 14:70—15:90 **K. Rozs** 14:10 K-tól 14:70 K-ig. **Árpa** 11:80 K-tól 12:40 K-ig, jobb minőségű 14:40 K-tól 17:00 K-ig. **Zab** 11:70 K. **Tengeri** 9:90 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:20	24:00	23:00	22:60	22:00	20:80	19:30	16:50	11:60

Buzakorpa finom 8:70 K, durva 8:80 K. **Egyéb magvak:** *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 22—28 K, aprószemű 24—28 K, *tarka* 22—28 K, *lencse* 24—40 K, *borsó* héjas 26—40 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 380—540 fillér, muhar 480—520 fillér, zsupszalma 280—300 fillér, alomszalma 260—300 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 33—38 K. **Sertésvásár.** Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—95 filér, 280—300 kg.-mos 90—92 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 84—86 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 58—66—, középminőségű 52—57—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—51—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 39—63:00, magyar tehén középminőségű 39—63:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 38—62:00, szerbiai ökör jobb minőségű 40—64—, kivitel —, középminőségű 41—47—, szerbiai bika 46—62—, szerbia bivaly 30—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 74—90 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:00—4:00 K, csirke 1:80—2:40 K, kappan hizott 5:00 K.—6:00 K. Rucza 5:50—5:50 K. Lud hizott 14—15 K. Pulyka sovány 6—7 K. **Tojás** alföldi 82—85 K, erdélyi 84—88 K, lánként. Tea, tojás 100 drb 6:00—7:00 K. **Tejtermékek.** Teavaj 2:20—3:20, tejföl 60—70 fillér literenként, főzővaj 1:90—2:00 K, tehénturó 44—64 fillér kg.-ként. **Zöldség.** Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 12:00—16:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 14—20—, zeller 100 drb 3:00—5:00, karalábé 2:00—2:40, vöröshagyma 100 kötés 0:00—, 1 q 14—16—, foghagyma 30—40—, vörösrépa 100 drb 3:00—4:00, fehérrépa, fejeskáposzta 24—36—, kelkáposzta 100 drb 6:00—8:00, vöröskáposzta 20—30—, fejessaláta 0:00—0:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 6:00—6:00, sárga 7:00—7:00.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR

gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
MAGÁN JÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakszavató kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetük.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő készleteit, szalmakazalóit,

Millennium⁴ legújabb szerkezetű 566 fűkaszáló-, marokrakó- és kévekető aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit, Sack-rendszerű, aczélöntésű ekéjével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

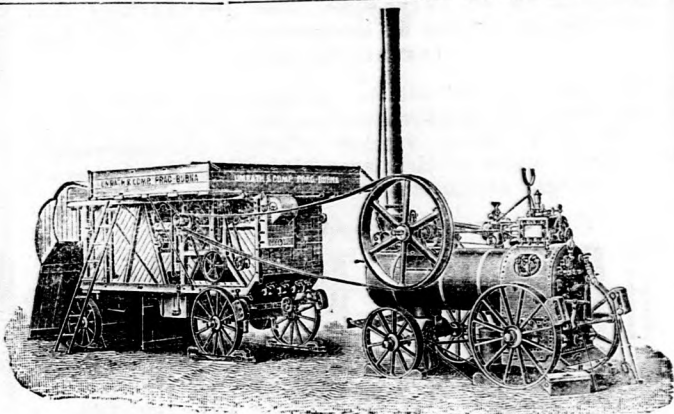

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

UMRÁTH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok,

Budapestben, V., Váci-körut 60. sz.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak ki
tűnően működő és több fontos újítással bíró

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET,
valamint

KAZALOZÓKAT

minden nagyságban, a legmesszebbmenő jót-
állás mellett.

Ugyanott egytetemes és többvasu ekék, boro-
nák, hengerek, trieurók, vetőgépek, kaszáló-
és aratógépek, lógereblyék, járgányos cséplő-
készletek, rosták, kukoricza - morzsolók,
szecskavágók, répavágók, darálók,

takarmányfőző- és füllesztő-készülékek,

kút- és trágyalé-szivattyúk, szőlőszűzők és
borsajtók stb. rendkívüli nagy választékban, a legjobb
szerkezetben, olcsó árakon beszerezhetők.

Képes árjegyzék összes gazdasági gépekről kívánatra ingyen
és bérmentve küldetik.

Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

12557/II/2a. sz.

Gulyaárverés.

A mezőhegyesi ménesbirtokon a követ-
kező, nagyobbrészt számfelüti, részint pedig
kisorolt, tenyésztésre alkalmas magyar fajta
gulyabeli szarvasmarha

f. évi márczius hó 18-án délelőtt 9 órakor,
nyilvános szóbeli árverés útján készpénz-
fizetés mellett el fog adatni, u. m.

2 drb öreg tenyészbika

20 „ 3 éves „

12 „ öreg tehén

47 „ 3 éves üsző.

Venni szándékozók a Szeged, Arad,
Kétegyháza és Szarvas felől közlekedő
vonatokkal az árverés színhelyére érkez-
hetnek, megfelelő ellátásról gondoskodva van.

Budapest, 1901. évi február hó 5-én.

M. kir. Földmívelésügyi Miniszter.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
 vezelőt PFANHAUSER AG.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * RUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

Gazdáknak fontos!
HREBLAY EMIL
 állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.
MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lúd és kacska tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők aszerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása	400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben	1,200,000 kor.
Összesen	1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Bizosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40°-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.